O AGRESIVNOSTI

Autor Administrator

O agresivnosti (ili izgubljeni u besmislu) ...treba srušiti kod ljudi ideju o Bogu... i kad se jednom svi zajedno odreknu Boga onda æe sami od sebe, pasti svi dotadašnji svjetonazori, sve dotadašnje moralne zapreke ....i moæi æe se ujediniti da uzmu od života sve što im on može dati, ali svakako samo radi sreæe i veselja na ovom svijetu. (Dostojevski) Odkud nasilje i nasilno ponašanje? Zašto su ljudi tako nasilni? Gdje su uzroci, korjeni? Naslovnice dnevnih listova stalno nas šokiraju slikama i opisima nasilja, groznih ubojstava, samoubojstava. Crne kronike sve su dulje, a i prve minute središnjeg tv dnevnika èesto donose slike stravièenih nesreæa, ubojstava, samoubojstava, zloèina. Ali, recimo odmah, ne bojte se, to je samo jedna strana medalje, slika koju nam daju mediji. Mediji pokazuju samo crnu stranu, samo ono loše, zlo. Ona druga strana, strana normalnih, mirnih, odgovornih , vrijednih, koji samozatajno obavljaju svoje poslove , njih ne zanima... A oni su ipak u velikoj veæini. Ali, zadržimo se ovoga puta na onoj crnoj strani medalje.

Pred desetak dana masakr u Zagorju. Èetvero nedužnih ubijeno, jedan, vjerojatno sluèajno preživio. Na kraju, kad više nema kud, ubojica presuðuje sam sebi. Ali prije toga ostavlja još jednu mladu obitelj bez hranitelja. Djevojka vezana i bez odjeæe, u noæi, izbaèena iz auta. U požaru u kuæi izgorjela dva muškarca. Istražuje se mogua povezanost s drugim ubojstvima. Što je skrivila baka, ili njen malodobni unuk, koji se sluèajno zatekao kod nje. I što je to dovelo do toga da juèer slavljeni heroj postane okrutni ubojica nakoga se diže cijela policija? Iste noæi automobil središtem grada juri kroz crveno i zabija se u tramvaj. Od siline udarca tramvaj leti iz svojih traènica. Krš na sve strane , više teško ranjenih. Na autocesti vožnja pogrešnim smjerom i direktni sudar . Rezultat: mrtva mlada trudna žena i više teže ozlijeðenih. Pred nekoliko dana - samo u jednon noæi, u prometnim nesreæama dvanaest poginulih. U isto vrijeme ponovo dva samoubojstva školaraca. Vješanje i samo spaljivanje. I to je redovita prièa posljednjih godina. Odkud toliko zla, taj nemir, ta agresivnost, to ubilaèko i samoubilaèko ponašanje? Koje traži smrt i vodi u smrt?. U tv emisiji uèeno društvo, sastavljeno od sociologa, psihijatara, politièara, struènjaka za sigurnost, pokušava dati odgovor na navedena pitanja. Je li to naš specifikum? Kao postranzicijske zemlje? Utješan je bio odgovor uglednog sociologa (S.Letica): „ To što se dogaða kod nas – dogaða se i u USA, samo deset puta više“. Blago nama. Znaèi to nas èeka na putu kojim smo krenuli. Meðutim, mene je posebno zaintrigiralo mišljenje iskusnog psihijatra (Ž. Gruden). On reèe: „Uzrok nasilnom ponašanju je traženje užitka. Užitak i život su pojmovi koji se dobrim dijelom poklapaju. Imaju èak i sliènu jezièenu strukturu“ .Agresivnost donosi užitak. Najveæi užitak. A želja za užitkom, za uživanjem je prirodno stanje? Da li je baš to tako? Ne bih se složio s profesorom. Možda je to tako kada se radi o frustriranoj, nesreðenoj, neprilagoðenoj, bolesnoj osobi. Za zdravu, normalnu osobu prirodno je stanje èiniti dobro, voditi raèuna o drugom, ljubiti bližnjeg, davati i primati... Svaki èovjek, neovisno o boji kože, rasi, naciji, društvenom sloju, vjeri roditelja itd. dolazi na svijet kao nedužna, nevina, bespomoæna beba. Ali sa svojom originalnom genetskom strukturom i s neprocjenjivim potencijalima. Dalji razvoj ovisi isključivo o njegovu okruženju – obitelji, društvenoj zajednici i njenim ustanovama. Kad se dogodi da odraste izvan ljudske zajednice, ostaje bez onih atribucija koje ga razlikuju od nižih vrsta. A ako je okružen pažnjom, ljubavlju, nježnošæu, dobrotom, osobito u najranijim godinama, ako dobije dobar odgoj, onda æe vjerojatno i sam biti isto takav – i isto æe vraæati drugima. Neæe ni znati za zlo. Ili æe ga mrziti. Nasuprot tome, ako odrasta u lošim uvjetima, bez bez ljubavi roditelja, bez pažnje, bez pravog odgoja, ako je izložen nasilju, to æe ostaviti duboke i trajne ožiljke u njegovoj psihi. I najèešæe æe upravo ti ljudi koji su rasli bez ljubavi i trpili nasilje drugih, na isti naèin uzvraæati drugima. Pa kad se tome pridruže ratne i poslijeratne traume, pa sve ono što se veže za tranziciju i privatizaciju, raspad poduzeæa i ostajanje velikog broja graðana bez posla, mizerne plaæe, mizerne mirovine, oèite podjele društva na one koji imaju sve i one koji nemaju ništa, zanemarivanje duhovne strane, a okretanje materijalnom, konzumerizam, traženje smisla u ovozemaljskim radostima - hedonizmu , isključivanje Boga iz svog života, relativiziranje svega – eto svih potrebnih uvjeta na ekspresiju one naše najcrnje strane, pa i agresivnosti. Kakva je danas situacija? Djeca odrastaju praktièki kao „siroèad“. Roditelji su uglavnom okupirani brzim tempom života, trkom na posao i s posla, karijerom i kupovanjem svega što im treba i ne treba. Ne ostaje im dovoljno vremena za djecu. Obitelj praktièki ne funkcionira kako bi trebalo. Nema više generacijskog kontinuuma. Za djeda i baku, za starije i nemoæne nema više mjesta u kuæi. Nekada su oni pazili na djecu, usput prièali im lijepe priče i prenosili povjest predaka. Toga više nema pa za to više nema ni onog ponosa. Na svoju obitelj, svoje predke, svoj narod.

Sada im preostaje samo TV i kompjutor. S poznatim sadržajima: nasilje, krv, seks. I najnaivnije igrice uèe kako ubiti neprijatelja, kako osvojiti, pobijediti. Ne mogu se sjetiti broja takvih sadržaja koje dijete pogleda tijekom svoga odrastanja do kojega je došao jedan znanstvenik tijekom istraživanja njihova utjecaja na psihu djeteta, ali sigurno se radi o velikom broju – preko desetak tisuæa. Može li to proæi bez štetnog utjecaja? I tako djeca odrastaju okružena nasiljem. Svejedno, stvarnim, ili virtualnim. I onda kad im hormoni odrastanja poènu djelovati i mišica ojaèa, onda u praksi moraju primijeniti ono što su nauèili, a to je nasilje. Jer ništa drugo nisu nauèili. Jer do njih nisu doprle rijeèi mame, tate, bake, djeda, o dobroti, o ljubavi; budi dobar, ljubi bližnjega, ne budi sebièan, itd.. Veèernjak ovih dana. Novinar piše o tome kako su agresivni slavonskobrodski tinejdžeri pronašli novu internetsku „zabavu“, Izaberu žrtvu, nemilosrdno je tuku, cipelare , dok drugi mirno gledaju i i sve snimaju mobitelima, a anda gledaju te snimke poostavljene na You Tubeu. Sliène scene nasilja mogu se vidjeti na ulicama svih naših gradova. Neki sukobi se i dogovaraju. U jednom takvom sukobu jedan mladiæ iz skupine koja je napala, smrtno je završio od posljedica uboda nožem. A imao je samo 18. Èija je on žrtva? Pred nekoliko dana na nekom od glavnih TV programa, mlada djevojka prièa o svom iskustvu. Voljela je svoga deèka. Htjela je saèuvati vezu. U poèetku je bilo lijepo, a onda... jednoga dana on traži seks utroje. On æe dovesti svoga prijatelja. Ona se brani, ali na kraju

pristaje..., jer bi ga htjela zadržati. I to se događa. On postavlja video kameru, ili mobitel....želi snimku. Ona se protivi, ali ne pomaže. Njen dragi postaje nasilan. I prièa dalje ide tipièno... Slijede novi zahtjevi i ucjene...ona shvaæa da je u blatu i da mora izaæi iz toga. Može li to biti bez ožiljaka ? A sve se to događa u narodu koji se dièi svojom tisuæljetnom pripadnošæu katolièkom svjetonazoru. Vezano za ranije spomenutu veleuèenu raspravu o nasilju spomenuti su pojmovi seks i seksualnost. Shvaæanje tih pojmova i odnos prema njima u najdubljoj su vezi s naèinom odgoja. Zbog izostanka odgojne uloge obitelji i zbog prepuštenosti djece utjecaju medija – televizije, interneta, ti se pojmovi odvajuju od njihove osnovne biti, koja je primarno u funkciji kreacije života i shvaæaju i prakticiraju kao sredstvo zabave i uživanja, dokazivanja, „èudno izražavanje slobode“, ili kao roba za potrošnju. Posljedice su strašne i nepopravljive i na individualnom i na društvenom planu. Veæ se osjeæaju i vide na svakom koraku. (Proèitajte na ovoj stranici tekst O spolnosti kardinala J. Ratzingera)

Prièitajte na ovoj stranici tekst Tinejdžeri O stranputicama i zastranjenjima u tom pogledu piše Veè. list od 29. 3.